

Mobutu zajel tri čele lumumbovcev

Vladne čete so prešle v napad na oporišča lumumbovcev na mejnem področju v Ekvatorialni pokrajini.

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Povečanje vladnih čet gen. Mobutu je zajel tri čete lumumbovskih vojakov v bližini meje Vzhodne pokrajine, ki je v oblasti pristašev pok. predsednika vlade Lumumbe.

Ena izmed čet je bila zajeta v Mondombe, kakih 300 milj jugovzhodno od Coquilhatville v Ekvatorialni pokrajini. Mobutu ima tam zbranih okoli 1.200 najboljših vojakov že več tednov. Po uspehu v Mondombe je Mobutu udaril proti jugu in zajel ter razorožil dve četi lumumbovskih vojakov v 40 milj oddaljeni Ikele. Poročilo o Mobutovih uspehih je bilo objavljeno potem, ko je prišlo sporočilo iz Tananarive na Madagaskarju, da so se kongoški domači politični vodniki sporazumeli, da spremene Kongo v konfederacijo 8 držav.

Manj odborov!

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Kennedy je ukinil več odborov in njihovih uradov. To so bili odbori, ki so služili kot zveze med različnimi oddelki federalne vlade v poslih skupnih delokrogov. Predsednik je sedaj odredil naj resnejši tajniki urede sodelovanje brez posredovanja posebnih odborov. S tem se bo prihranilo nekaj nad \$300.000 letno. Poleg tega misli predsednik, da bo delo šlo bolj gladko in hitreje izpod rok.

Mrs. Marie C. McGuire iz San Antonio je predsednik imenovala za komisarja uprave gradnje hiš. Mrs. McGuire je že doslej delala kot vodja krajevnega podobnega urada v San Antonio. To je sedaj druga žena, ki vodi oddelke federalne vlade v Kennedyevi administraciji. Predsednik misli mesto povišati v rang kabinetnega člana.

William McCormick Bair Jr., Stevensonov družabnik v skupni odvetniški pisarni v Chicago, je bil imenovan za poslanika Združenih držav na Danskem.

Eichmanov proces zbudil protinemsko razpoloženje

BONN, Nem. — Kancler Adenauer je izjavil na tiskovni konferenci, da utegne sodni proces proti množičnemu nacističnemu morilcu Eichmannu obuditi v svetu nerazpoloženje in sovražstvo proti Nemcem.

Adenauer je svet pozval, naj ne jemlje Eichmanna kot predstavnika Nemcev niti ne povprečnih nacistov!

Kdor je delo nacistov gledal od blizu, kdor je okusil nemška koncentracijska taborišča in videl nahujskane nemške otroke metati kamene v tuje politične jetnike, ko so jih SS-straže vodile na delo, ta na Adenauerjev poziv ne more dosti dati.

RAIN
Vremenski
prerok
pravi:

Oblačno, vetrovno, možnost dežja in naletavanja snega.

Demokratje so opustili svoj posvetovalni odbor

WASHINGTON, D.C. — John M. Bailey, predsednik odbora demokratske stranke je objavil, da vodstvo stranke ne bo več imelo posvetovalnega političnega komiteja, ki so ga ustanovili pred tremi leti. Odbor je imel namen pritegniti k organizacijskemu delu glavnega odbora stranke tedanjega nosilca demokratske liste in predsedniškega kandidata Stevensona in druge važne osebnosti iz njegove okolice, ki niso bili sicer člani glavnega odbora, niti niso bili v Kongresu.

Demokratski kongresniki in senatorji so bili že tedaj proti temu odboru, češ da je znamenje nekakega nezaupanja do strankinih mandatarjev v zakonodajnih zbornicah.

Deloma je to bilo tudi res, ker je politični svet glavnega odbora pogosto predlagal drugačno taktiko v Kongresu, kot pa so jo tam izvajali. Sedaj, ko ima stranka svoje ljudi tako v Beli hiši, kot tudi večino v obeh zbornicah, je seveda vsa ta delitev nepotrebna. Posvetovalni politični odbor bo torej izginil, senatni in kongresni odbor za volilno kampanjo se bosta združila z glavnim odborom stranke in v rokah predsednika tega odbora in predsednika Kennedyja bodo vse niti in vaje strankine organizacije.

Ob rojstnem dnevu predsednika bo glavni odbor priredil več zborovanj in zbiranj denarja, da bi stranka poplačala dolg, ki ga še ima v znesku nekaj preko dva milijona dolarjev. Poleg tega bo od spomladi do jeseni vsa strankina organizacija delala na tem, da popularizira predsednikov zakonodajni program.

Kar lepa pomoč

DUNAJ, Avst. — Avstrija je dobila od Marshallovega načrta pomoči v vrednosti \$1-200.000. Avstrijska vlada javno priznava, da je ta pomoč v glavnem pomagala avstrijski ekonomiji po drugi svetovni vojni zopet na noge.

Kuvajt ne ve kam s preobilnimi dohodki

Na petroleju bogata dežela ima obilico kapitala, ki išče vložitev v podjetja izven domačih meja.

KUVAJT. — V nekaj letih, od kar je bil odkrit v deželi petrolej, so izginile kolibe in orientalske trgovine iz ubožnega središča redko poseljene pokrajine, ki uživa že 70 let angleško zaščito. Dežela ima le okoli 125.000 domačega prebivalstva in nekako toliko tujega. Velikanska ležišča petroleja, dežela naravnost plava ne njem, dajejo letno blizu 500 milijonov dolarjev dohodkov.

Kuvajtski šejk je s sredstvi, ki jih dobiva od izkoriščanja petrolejskih ležišč zgradil v deželi vse potrebne kulturne in zdravstvene ustanove, drugi bogataši so vložili denar v vse mogoče naprave in podjetja. Poznavalci razmer trdijo, da je Kuvajt naravnost preveč razvita dežela. Vsaka družina ima novo hišo, trgovine so polne blaga, pisarniških prostorov je na pretek.

Kuvajtski bogataši premišljajo, kam bi vložili svoje milijone. Vse izgleda, da se bo Kuvajt razvil v finančno središče za Srednji vzhod. S tem se bo seveda njegov vpliv močno povečal in dežela bo prej ali slej postala popolnoma neodvisna, če se ji bo seveda zdelo, da more izhajati brez angleškega varuštva pred grožljivimi sosedi.

V Kuvajtu načrtujejo letno več petroleja kot v katerikoli drugi deželi Srednjega vzhoda.

Dom izglasoval pomoč otrokom brezposelnih

WASHINGTON, D.C. — Predstavniki doma je koncem tedna odobril predlog administracije za nujno pomoč otrokom brezposelnih v višini \$305.000.000. Za predlog so glasovali tako demokrati kot republikanci po komaj dve uri trajajoči debati. Predlog je bil poslan v Senat.

Po odobrenem predlogu bodo otroci dolgo brezposelnih staršev uživali enake ugodnosti kot sirote in otroci staršev, ki so za delo nesposobni.

Razprava proti rdečim vohunom v Vel. Britaniji

LONDON, Vel. Brit. — Včeraj se je začela v Old Bailey razprava proti petim vojaškim vohunom, ki so prodajali angleške vojaške skrivnosti Sovjetiji. Med petorico sta dva ameriška državljana. To je od 1. 1950, ko so sodili dr. K. Fuchsa, ki je izdal Sovjetom skrivnost ameriške atomske bombe, največja vohunska afera v Vel. Britaniji.

Petorica je skušala dobiti v roke skrivnosti v angleški mornariški bazi Portland, kjer je tudi pomembno oporišče NATO pomorskih sil. Tam je poseben preskuševalni center za borbo proti podmornicam. Vohuni so imeli neposredno radijsko zvezo z Moskvo. Oddajna postaja je bila nameščena v domu Petra Krogerja in njegove žene, ki ju je FBI spoznal za ameriška državljana Morrisa in Lolo Kohen iz New Yorka.

Vodja vohunske skupine je baj Gordon A. Lonsdale, ki se izdaja za kanadskega državljanca, pa je verjetno Rus.

Sodne razprave proti Menderesu še ni konec

YASSIADA, Tur. — Ta otok je turška državna jetnišnica. Prej nihče ni zanj vedel. Sedaj pa, ko je tu zaprt bivši predsednik vlade Menderes in vodstvo demokratske stranke, pozna ime tega kraja skoro vsak državljani in častniki večjih mednarodnih koncertov.

Menderes je obtožen v mnogih procesih, ki teko proti njemu. Sedaj so ga spoznali krivim, da je ukazal nasilje proti opozicijskim kandidatom v letu 1959. Z njim vred so obsojeni še trije bivši parlamentarci demokratske stranke, čes da so se nasilja posluževali v volilni borbi. Državno tožilec je zahteval za vse smrtno kazen.

Usoda Menderesa in drugih političnih jetnikov še ni odločena. Začasni šef države general Gursel je obsodil pretirano gonjo proti nedolžnim članom demokratske stranke in s tem dal vedeti, da je proti najhujšim ob-

ZDRUŽENE DRŽAVE NUDIJO POMOČ LATINSKI AMERIKI

Predsednik Kennedy je sinoči ponudil predstavnikom Latinske Amerike polno sodelovanje Združenih držav pri desetletnem načrtu za gospodarski napredek in socialno pravičnost v okviru demokratskih ustanov.

WASHINGTON, D.C. — Združene države so spoznale, da je mogoče doseči stalnost in trdnost v državah Latinske Amerike le z izvedbo vrste reform, ki bodo vodile k gospodarskemu napredku in k socialni pravičnosti. Predsednik Kennedy je sinoči pred diplomatskimi zastopniki, ki jih je povabil v Belo hišo ponudil popolno sodelovanje Združenih držav pri izvajanju desetletnega načrta, ki naj bi kot nekdanj Marshallov načrt Evropi pomagal sedaj na noge Latinski Ameriki. Predsednik je poudaril, da so Združene države pripravljene storiti svoj del, prevzeti del bremena, toda uspeh je možen le, če si hoče Latinska Amerika tudi sama pomagati.

Predsednik Kennedy je navedel program, ki sestoji v glavnem iz 10 točk in katerega geslo naj bi bilo "Napredek ja, tiranija ne!". Novi načrt naj bi pokazal svetu, da hodita svoboda in napredek z roko v roki. Združene države so se sedaj prvič obvezale pomagati Latinski Ameriki na široki temelji. Na dolgo roko bo pomoč Latinski Ameriki nemara še obsejnejša kot je bila ona Evropi v okviru Marshallovega načrta.

Kongresni vodniki so sprejeli predsednikov predlog dosti ugodno. Načelnik senatnega zunanjepolitičnega odbora W. Fulbright je poudaril posebno izvedbo načrta v daljšem razdobju. Pohvalne izjave o Kennedyevem predlogu so dali tudi drugi demokratski vodniki Senata.

Danes bo predsednik predlog poslal Kongresu v obravnavo. Če ga bo ta odobril in bodo Združene države našle ugoden odmev v državah Latinske Amerike, potem se bo brez dvoma začela za Latinsko Ameriko nova doba naglega napredka.

— Kanada je glavni vir žlahtne kovine platina.

sodbam, ki jih nekateri vladajoči častniki zahtevajo kar povprek za vse vodilne demokratske politike in prejšnje državnike.

Tudi Fanfani pride

Predsednikov zastopnik Harriman je izročil Kennedyev vabilo za obisk v ZDA predsedniku italijanske vlade. Ta je vabilo sprejel.

RIM, It. — Odposlanec predsednika, ambasador A. Harriman pridno potuje po Evropi. Potem, ko je imel daljše razgovore z irščimi voditelji Anglije, Francije in Nemčije, je prišel v Rim. Tu se je sestel s predsednikom republike Giovannijem Gronchi in predsednikom vlade Aminotom Fanfani.

Po obisku pri predsedniku republike je Harriman povedal častnikom, da je predsednik Kennedy povabil Fanfanija v Ameriko in da se bo ta odzval in prišel na uradni obisk letos v jeseni.

Razgovori v Rimu so potekali v najlepšem prijateljskem razpoloženju in razumevanju vseh mednarodnih dogodkov in potreb. Italijanska vlada je obljubila, da bo dala večji prispevek za kulturni in gospodarski dvig zaostalih dežel in narodov in v mednarodnih zadevah stalno sodelovala z Ameriko in naporih za ohranitev miru in zmanjšanje napetosti.

Več moštva in ladij!

WASHINGTON, D.C. — Mornariški tajnik in načelnik glavnega stana mornarice adm. Burke sta pred odborom za oborožene sile Doma predložila gradnjo novih vojnih ladij in povečanje moštva, če naj Združene države ne pridejo v nevarnost na svetovnih morjih.

"Trenutno še nismo v resnih težavah, toda ne smemo več spati, ampak pogledati dejstvo bodočnosti v oči," sta vodnika naše vojne mornarice svrila člane kongresnega odbora.

Adm. Burke je opisal moč sovjetske vojne mornarice, posebno njenih podmornic, katerih število je nemara že presešlo 400. Vse te podmornice so bile zgrajene po drugi svetovni vojni in predstavljajo resno nevarnost našim pomorskim zvezam z Evropo in Azijo, sposobne pa so tudi napada z raketa na samo Ameriko. Admiral je poročal tudi o moči nastajajoče mornarice rdeče Kitajske. Ta se resno prizadeva, da bi skoro postala pomembna pomorska sila.

Iz slov. naselbin

ELY, Minn. — Rojakinja Mrs. Frank Tratnik z 21 Lawrence St., je v Noppemung sanatoriju.

Iz Clevelanda in okolice

Nova slovenska plošča—

Izšla je prva plošča pevskega zbora SLAVČEK z 18 narodnimi slovenskimi pesmimi. Dobi se pri članih društva ali pismeno na naslovu: Slavček, 6207 Schade Ave., Cleveland 3, Ohio.

Seja—

Društvo Danica št. 11 SDZ ima nocoj ob navadnem času sejo v običajnih prostorih.

Društvo Kraljica miru št. 24 SDZ ima jutri, 15. marca, ob 7:30 sejo v navadnih prostorih.

Rojnice—

Mr. in Mrs. Edward Link, Milwaukee, Wis., se je rodila hčerka. S tem sta postala Mr. in Mrs. Lodi Mandel, lastnik Mandel Drug, prvič stari oče in stara mati. Čestitamo!

Zadušnica—

V četrtek ob osmih bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Gertrudo Mozina ob 25. obletnici smrti.

Nocoj ob 6:30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Matijo Ofak ob 30. obletnici smrti.

Vaje—

Za pasijonsko igro "V času obiskovanja" prihodnjo nedeljo ob treh popoldne v novi dvorani pri Sv. Vidu, bodo vaje jutri in v petek zvečer ob 7:30. V petek naj pridejo tudi otroci!

Sestanek—

Pripravljali odbor Slovenske pristave ima nocoj ob osmih v zadnji sobi pri Erštetu sestanek. Vsi vabljeni!

Rojstni dan—

Danes praznuje svoj 68. rojstni dan, v nedeljo pa god Jože Korošec z 1067 E. 68 St. Sorodniki in prijatelji mu čestitajo in žele še mnogo let zdravlja in zadovoljstva!

Iz bolnišnice—

Mrs. Helen Tomažič s 434 E. 264 St. se je vrnila iz Cleveland Clinic na svoj dom, kjer je še vedno pod zdravniško oskrbo. Zahvaljuje se za darila in pozdrave. Obiski so dovoljeni!

Z obiska pri materi—

Ga. Vera in g. Hans Gluck sta se sinoči vrnila v Caracas v Venezueli. Ga. Vera je hčerka ge. Frances Knaus z E. 62 St., ki je pretekli teden praznovala v krogu družine svoj 87. rojstni dan. — Vera in njen mož sta bila na obisku pri materi en mesec.

Splošna stavka v Franciji

PARIZ, Fr. — Delavstvo nacionaliziranih podjetij javne službe zahteva povišanje plač. Vlada je pripravljena plače zvišati za 2 odstotka, delavstvo s tem ni zadovoljno in se je odločilo za stavko, ki jo podpirajo vse tri velike delavske unije.

Zadnje vesti

MIAMI BEACH, Fla. — Floyd Patterson je sinoči v borbi s Švedom Johanssonom v šesti rundi odločil zmago v težki kategoriji boksa sebi v korist. Ohranil je naslov svetovnega prvaka. To je bila tretja Pattersonova borba z Johanssonom.

NEW YORK, N.Y. — Spor med Ed Sullivanom in Jack P. Arom o nagradah nastopajočih na njihinih programih na televiziji se je izrodil v prepir in medsebojne očitke, ki ne delajo nikomur časti.

Sukarno se zavzema za novo konferenco v Bandungu

DŽAKARTA, Indonez. — Predsednik Sukarno je razposlal azijskim in afriškim državam predlog, naj bi se letos zopet vršila konferenca vseh neodvisnih držav teh dveh kontinentov. Prišli naj bi tako zastopniki komunističnih, kot nevtralnih in drugih vlad, po možnosti njihovi predsedniki ali vsaj odločilni ljudje.

Predsednikov zastopnik obiskuje sedaj azijske in afriške prestolnice in propagira ta predlog. V Indoneziji se zanj najbolj zavzema komunistična stranka, ki celo predlaga, naj bi ta konferenca sklenila preustroj organizacije Združenih narodov in preselitev sedeža Združenih narodov iz New Yorka.

Indija, Pakistan, Kambodžia in še nekatere države smatrajo, da sedaj za konferenco ni primeren čas. Kažejo na spore med azijskimi in afriškimi državami samimi in trdijo, da jih je toliko in tako močnih, da bi enoten nastop bil nemogoč. Arabska republika se navdušuje za konferenco, med drugimi državami pa je manj zanimanja. Sukarno bi seveda hotel, da bi bila konferenca v Indoneziji, komunistična stranka pa je objavila, da bi Indonezija pristala tudi na kako

drugo mesto.

Opazovalci in mednarodni poročevalci se čudijo tej Sukarnovi podjetnosti na mednarodnem polju, ki mej ž na brezvestnost in lahkomišelnost, kakršna je v modi samo pri komunističnih diktatorjih. Med tem, ko on daje pobude za mednarodno konferenco, ki naj bi utrdila zunanjo neodvisnost, meddržavni mir, notranji red in politične svobode afriških in azijskih narodov, v njegovi lastni državi še vedno ni končan vojaški upor, osebna diktatura dobiva ostrejšje oblike in dežela pada vedno pod močnejši vpliv sovjetsko-kitajskega komunizma.

Dobil je 400 milijonov dolarjev kredita za oborožitev od Sovjetske zveze. Pogodbe z Nizozemsko, ki je Indoneziji priznala polno neodvisnost in lojalno izpolnila pogodbe, ki so s tem zvezi, Sukarno ne spoštuje in vodi javno agitacijo za nasilno odvzetje zapadnega dela Nove Gvineje, ki je ostala v nizozemski upravi. Prebivalstvo Nove Gvineje se ne navdušuje za nobene spremembe, vendar Sukarno in komunistična stranka Indonezija neprestano vznemirjata domačo in mednarodno javnost z novimi pretinjami, da je treba

"osvoboditi" Nove Gvineje doseči z vsemi, tudi vojnimi sredstvi.

Gospodarsko je Indonezija vsak mesec v revnejših razmerah. Vedno globlje je zadolžena pri državah komunističnega bloka in vedno huje od njega odvisna. Poleg tega je v Indoneziji že nekaj let stalna državljanska vojna. Tisti del vojaštva, ki pred dvemi in tremi leti ni priznal Sukarna in njegovega režima, se še vedno upira in obvlada doberšen del Jave, pa tudi na drugih otokih ima svoje prijatelje in podpornike.

Upor je čisto političen. Vodijo ga častniki z deli vojske, ki zahteva, da se mora uničiti vpliv komunistične stranke na vladno politiko. Otok Celebes je še v rokah upornikov. Tudi na Sumatri se vladnim četam še ni posrečilo osvojiti vseh uporniških postojank. Guerilsko vojskovanje se nadaljuje. Po nastopu noči morejo na ceste samo oborožene vojne enote. Ne mislijo tedaj, da bi ne bilo bojev med uporniki in vladnimi četami. Letos je imela vojska večji uspeh, ko je ukrotila 10.000 upornikov v okolici mesta Menado. Bili so to v glavnem visokošolci, ki niso imeli več možnosti vzdr-

ževanja. Podlegli so, toda vlada jih gotovo ni dobila na svojo stran tudi politično.

Šef generalnega štaba je izjavil, da cenijo moč upornikov še vedno na 30.000 mož, da pa upa, da bo notranja vojna letos končana s popolno zmago vojske in vlade Sukarna. Uporniki, ki bojo nadaljujejo, vodi general Ventje Sumual, ki je bil pred letom 1958 bil Sukarnov upravitelj in poveljnik zapadnega dela Indonezije. Uporniki zahtevajo federativno ureditev države in izločitev vpliva komunistične stranke na državne posle.

Dejstvo je, da so sedaj mnogi predeli države v veliki stiski in pomanjkanju, ker ne promet, ne trgovina, ne državna uprava ne delujejo redno in je preskrba otokov z najpotrebnejšim naravnost nemogoča. Sukarno ima torej doma toliko nujnih opravil, da mu mnogi odrekajo vsako legitimacijo, da bi azijske in afriške narode učil redne, uspešne vlade, dobrega gospodarstva in življenja v politični svobodi. Ni pa nič čudno, da se zanj navdušujejo komunisti. Vsled notranjih slabosti izgublja zaupanje demokratičnih držav in je močnejše odvisen od pomoči komunističnih.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83 No. 51 Tues., March 14, 1961

Evropa beži pred dolarjem

Danes se godijo v gospodarstvu čudeži, ki ni nanje nihče mislil pred nekaj leti niti v sanjah. Nemčija je bila na primer takoj po vojni tako razdejana, da so proroki napovedovali; da bo moralo kar nekaj nemških rodov živeti skrajno skromno in neizrečeno veliko delati, da si bodo zopet opomogli. Brez ameriške pomoči bi bila takrat zavlada v Nemčiji lakota, kot jo je poznala samo Rusija v vojnem času.

Po dobrih 15 letih si je Nemčija tako opomogla, da ji preseda tuj kapital, ki samo leta od borze do borze. Povišala je ceno za nemške marke za pet odstotkov, za toliko so se pocenile vse tuje valute, v prvi vrsti dolar.

Nemškemu zgledu je sledila Nizozemska, ki je tudi povišala ceno za svoj goldinar za okroglo 5%. Pravijo, da bodo verjetno isto napravile še nekatere zapadno-evropske države, posebno tiste, ki so članice nove evropske carinske zveze. Ne potihnejo tudi glasovi, da bo Nemčija ponovno zvišala ceno svoji marki.

Evropska denarna politika je tako krenila na pot, ki je gotovo nenavadna. Prišlo je že v navado, da mislimo, da cene morajo kar naprej rasti, kar pomeni inflacijo in padanje kupne moči narodnega denarja. Tudi ameriški dolar izgublja na kupni moči, ne sicer hitro in veliko, ampak vendarle. To je marsikoga zapeljalo na misel, da bo Amerika povišala ceno zlatu, kar pomeni devalvacijo dolarja.

Zlato je začelo odtekati iz Amerike. Naši strokovnjaki so se začeli razburjati, morda več, kot je potrebno, federalna administracija je pritiskala na Evropo, naj zavre dotok zlata, Nemčija je že napravila najradikalnejši korak, podražila je marko in dobro usekala devizne spekulante po prstih.

Za navadnega človeka vse skupaj ni posebnega pomena, saj revalvacija nemške marke zadene samo trg za industrijske surovine, vse druge cene se bodo v Nemčiji hitro prilagodile povišani ceni za marko.

Dogodek sam ima samo gospodarski pomen, posveti pa tudi v mednarodno politiko. Pove nam, da je strah pred novo svetovno vojno minul. Ako bi se še kdo bal Rusije, bi gotovo sedel na dolarjih in jih ne porabljal za mednarodne valutne spekulacije. Dokler bodo države poviševale ceno svojemu denarju, se nam ni treba bati nove vojne. Na drugi strani pomeni revalvacija evropskih valut klopoto za ameriški ugled. Nemci, Francozje itd. so stalno kritizirali ameriško gospodarsko politiko, niso se bali zamere v Washingtonu. Sedaj sta Bonn in Haag povedala, kako je treba zavreti krizo.

Občudovati je treba političen pogum kanclerja K. Adenauerja. Mož ima letos volitve, najbrže bo zadnjikrat, da jih bo vodil; ne ceni ravno previsoko svojih lastnih pristašev, še manj pa socijalistično opozicijo. Vkljub temu je napravil gospodarski korak, ki ga nemška javnost ogleduje z mešanimi občutki. Banke se niso posebno razburjale, pač pa težka industrija, ki jo v kritiziranju krepko podpirajo nemške delavske unije. Ker se v volivni dobi pretirava vsaka stvar, pretirava nemška javnost tudi dobre in slabe posledice dražje marke.

Bolj s skrbjo kot z nevoščljivostjo gleda na razmah nemškega gospodarstva vsa Evropa, posebno nemški sosede. Bojijo se časa, ko bo nemško gospodarstvo tako močno, da bo obvladalo vse evropske trge, posebno za industrijske izdelke. Ugled sodobne Nemčije bo zrastel tudi v Ameriki. Mislimo, da je bil bivši finančni tajnik Anderson zadnji član ameriškega kabineta, ki je hotel dajati Nemcem lekcije o gospodarstvu.

Posebne pomena je povezanost denarne reforme s trgovom za zlato. Ako bi Nemčija povišala samo ceno za marko in ne tudi znižala cene za zlato, potem bi postalo zlato računano po stari ceni na marke za 5 odstotkov dražje in odliv zlata iz Amerike bi se zopet začel. Špekulacije bi pri tem zaslužili okroglo 4 odstotke. Nemčija je seveda poskrbela, da do tega ni prišlo.

Težko je reči, kakšen bo vpliv nemške valutne reforme na ameriško gospodarstvo. Naši poslovni stiki niso z Nemčijo pretesni, največ jih je na finančnem polju, manj na industrijskem področju. Teoretično vzeto se bo nemško blago podražilo za pet odstotkov, kar ni ravno potrebno. Nemci lahko znižajo cene za 5%; težave z dražjimi cenami bi imela samo nemška težka industrija. Veliko korist bi seveda imel izvoz prehrane v Nemčijo, toda Nemčija strogo kontrolira uvoz živil in ne bo trpela, da bi od sedanjega denarne reforme trpel ravno nemški kmet.

Tista, ki se danes poti, je mednarodna spekulacija z zlatom in devizami. Pri teh poslih ni zaslužek velik, ne znaša nič par odstotkov. Nemška valutna reforma jo je hudo prizadela. Še bolj jo skrbi, kaj bo. Ali bodo po nemški poti šle tudi Francija, Italija, Švica itd? Tako bega sedaj mednarodni kapital od borze do borze, pri čemur pa skuša repatrijirati svoje premoženje v Ameriko. Ne morda iz

strahu pred vojno, ampak iz strahu, da doživi še kak udarec mednarodne politike.

SENKLERSKE NOVICE IN GOVORICE

Cleveland, O. — Oni dan sem srečal na Senklerju rojaka, ki je prišel v to deželo pred več kot pol stoletja tam iz okolice Ajdovca v Suhj krajini. Ravno sem imel v roki Ameriško Domovino, ki sem jo vzel fantiču, da jo mu ni bilo treba nositi na dom. "Ti Joe," mi je dejal rojak, "Ti včasih kaj napišeš za list. Veš, meni se zdi, da nekateri sedaj tudi po slovensko tako pišejo, da kar ne morem razumeti. Neke nove besede uporabljajo, ki jih nisem še nikoli slišal!"

"Pa mene razumeš, kali?" Sem počasi povprašal Johna, kot je rojak iz Suhe krajine ime.

"Tebe? Seveda! Saj ti si tudi komaj kako leto za mano prišel preko luže, po šolah pa tudi nisi dosti hlače trgagl ne doma ne tukaj!" je dejal John, pa konec bolj sam sebi govoril kot meni.

"Seveda nisem hodil veliko po šolah, za kaj takega pri nas ni bilo časa. Ko sem prišel sem, ga mi je pa tudi vedno manjkalo. Če sem pa le kako urico utegnil, sem pa prav rad vzel v roke knjigo, slovensko rajše kot angleško, ker mi je ta od nekdanj bolj domača, pa tudi lažje jo razumem. Pri branju sem videl, da se tudi naš slovenski jezik spreminja. Danes so knjige drugače pisane in se drugače bere kot one izpred prve svetovne vojne. Če vzamem katero starih v roke, se mi kar malo smešno zdi. Veš John, vse, kar na svetu živi, se razvija, raste, napreduje ali nazaduje, nikdar pa ne stoji na mestu, kot bi mi včasih radi. Bil sem pred dvema leti v starem kraju. Kakšne spremembe! Od onega, kar sem pred pol stoletja zapustil, ko sem šel v Ameriko, je komaj kaj ostalo! Staro, nespremenjeno živi le še v našem — spominu!" Tako sem pravil Johnu, ki mi je odobravajoče kimal. Nato sem ga po povprašal.

"John, se spominjaš starih ledenic, pa peči na premož?" "Kaj se jih ne bi, saj sem imel veliko sitnosti z njimi, dokler nisem že pred leti vsega pometal ven in si kupil moderen hladilnik, peči pa na plin," je John odgovoril.

"No vidiš! V hiši ne maraš nič starega. Hočeš moderno, novo, ko pa v slovenskem listu pri branju zaslediš kako novo besedo, ki ti je tuja, pa že godrnjaš. Ne pozabi, da tudi slovenski list ne more biti 50 let enak. Tudi on mora iti s časom!"

V Prosveti še zmeraj razlaga, jo "narodno-osvobodilno borbo" v Sloveniji in versko svobodo, kot so jo spoznali neki protestantovski pastirji, ko so se leta 1949 sprehajali po Jugoslaviji. O razmerah v Jugoslaviji pod komunisti je bilo napisanih celo vrsto treznih, nepristranskih poročil ljudi, ki so Jugoslavijo poznali desetletja in imeli tako priložnost nekdanje primerjati s sedanjim. Protestantovski popotniki so bili prvič v deželi, o kateri so morda kdaj slišali ali brali ali pa sploh nič. Za nje je bil Balkan na pol divja dežela na koncu sveta. Bili so iznenadeni, ko so videli, da niso zašli med čiste divjake in ker so jim šle čisti na roke, so morali že iz clike napisati o njih kaj dobrega.

Clevelandski dopisnik Prosvete se je v zadnjih mesecih večkrat obregnil v pisanje "The Catholic Universe Bulletin," glasila clevelandške škofije. Ze najde kaj, kar ne razume ali pa mu je preveč staromodno.

Čudil sem se, le čemu piše to v Prosveto? Če bi mu bilo do tega, da bi mu odgovorili in pojasnili, kar ga moti, bi brez dvoma pisal uredništvu The Catholic Universe Bulletin, ki sicer

večkrat objavlja vprašanja bralcev in odgovore na nje. Da bi uredniki tega lista brali Prosveto ne verjamem...

Obregovanje ob CUB v Prosveti je torej močno podobno lajanju na luno... v samotni, tihi zimski noči.

Glasbena Matica je imela predzadnjo nedeljo kar čeden koncert v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. K slovenskemu delu sporeda je dodala še nekaj hrvaških pesmi, srbski zbor "Njegoš" pa je povabila, da je zapel nekaj srbskih. Zdelo se mi je, da so bili ljudje tako s sporedom kot z njegovim izvajanjem več kot zadovoljni.

Naslednji dan mi je neki znane pravil, da je slišal za Titovo Jugoslavijo navdušenega rojaka, ko je zabavljal: Le čemu hrvaške in srbske pesmi? Pa še Očenaš? Mar nimamo dovolj lepih domačih? Spomnil sem se prijateljev črno-žolte monarhije iz časa prve svetovne vojne in njihov gesla "Srbe na vrbe!" Ti sivčki pozabljajo, da Tito in njegovi tudi niso Slovenci, pa so jim takto pri srcu, da jih slave kot narodne junake, ki jim v svetu ni para!

Na zahodni strani mesta je velika tovarna, kjer so v času korejske vojne delali znane "Walker" tanke. Ta tovarna stoji že dalj časa skoraj prazna. Pretekli teden je rep. kongresnik Minshall sporočil, da bodo to tovarno skoro odpili in da bo v njej že v drugem delu leta zaposlenih več tisoč delavcev.

Dva dni nato je obrambni tajnik McNamara izjavil sen. Franku Lauschetu, da ima clevelandška tovarna za tanke sicer zelo "svetlo bodočnost," da pa vsaj še eno leto ni računati v njej s

kakim večjim obratom.

Tako se grejo politiko; eni obljubljajo, drugi preklicujejo, med nami pa je na tisoče brezposelnih!

Pretekli petek zvečer me je zaneslo v Baragov dom, kjer so si ta novi ustvarili svoje središče. V klubskih prostorih je bilo vse polno; igrali so šah in karte, se razgovarjali in tudi pili. Bilo je toliko življenja, da sem bil kar iznenaden.

Prijatelja, ki me je pripeljal v klubske prostore, sem povprašal, če je vedno tako živahno. Dejal je, da je za konec tedna obisk sorazmerno vedno lep, da pa je nocoj posebno veliko ljudi, ker ima Slovenski oder vajo za "V času obiskanja."

Ta reč me je zanimala in odšel sem po stopnicah v dvorano, kjer je Milko Pust vezbal veliko število igralcev in igralk. Precej časa sem poslušal in gledal. Bilo mi je že sedaj tako všeč, da sem sklenil: Na Tiho nedeljo po polodne ob treh pojdem k Sv. Viđu to reč gledat, pa naj pride karkoli! Svetujem tudi vam: Pridite, ne bo vam žal!

Joe B.

Kdo bi ga mogel pod streho vzeti?

Cleveland, O. — Korošec Anton, rojen 1921 v Libojah, kuhar in natak po poklicu, poročen, ima ženo in tri otroke v Jugoslaviji, ker je moral bežati sam. Priporočajo ga vsi tako, da je NCWC sama mu dala jamstvo in ga dovedla v New York, kjer sedaj čaka in prosi, da bi dobil neke prvo stanovanje in kakršnokoli delo, da bi se mogel preživeti.

NCWC je telefonično prosila preselitveni urad LIGE, naj bi skušali Slovenci nekako poskrbeti za tega moža. Kdor bi ga mogel sprejeti vsaj pod streho, prosimo naj sporoči na: HI 2-0892, oziroma 1156 Washington Blvd., Cleveland 24, Ohio.

Liga KSA.

VESTI IZ SLOVENIJE

Nerazvita območja

V petletnem načrtu za razvoj gospodarstva Jugoslavije so bile Črna gora, Macedonija in Kosovo-Metohija označena za nerazvita območja, katerih gospodarstvo se mora razvijati bolj razvite republike. Za nerazvita območja so proglasili tudi nekatere dele Srbije, Bosne in Hercegovine ter Hrvaške, prav nobenega pa v Sloveniji, čeprav so predeli kot Suha krajina, Bela krajina, deli Notranjske in predel v kotu med Sotlo in Savo podpore v razvoju brez dvoma potrebni.

Slovenija bo tako tekom petletke dajala velike vsote za industrializacijo južnih republik, ki bo na dolgo roko škodovala njeni lastni industriji, pri tem pa bo morala najti še sredstva za izgradnjo svojega lastnega gospodarstva! Ko greč milijarde slovenskega denarja za "razvoj" drugih delov Jugoslavije, ni na razpolago sredstev za zgraditev železnice proge do Kopra, edinega pomembnega morskega pristanišča v Sloveniji!

Začetek je težak

V Ljubljani so pred nedavnim časom uvedli prodajo pakirane mesa, kot ga poznamo po veleblagovnicah, samopostrežnih trgovina v Ameriki. Pri nas je maso lepo zavito v celofan ali kakšno drugo podobno prozorno umetno tvarino in naloženo v velike hladilne omare. V Ljubljani nim modernih hladilnih naprav, zato se jim je mešalo posebno v prvih tednih kvartala v velikem obsegu. Ob nekem pregledu so vzeli zdravstveni nadzorniki iz tisoč zavitkov me-

sa večje število vzorcev, ki so se izkazali vsi — pokvarjeni. Tako pokvarjeno meso so seveda mirno prodajali dalje, dokler ni bil pregled vzorcev končan in trgovina obveščena o uspehu.

Ljubljanske gospodinje so začele javno spraševati, ali se morejo zanesti, da je pakirano meso v resnici užitno, ko je časopis "Delo" pod naslovom "Ali kupite lahko zaupa prodajalcu?" opisalo porazne ugotovitve nadzorstvenih oblasti (Veterinar-mesa, zlasti govejega).

Več stvarnosti pri načrtovanju

Na občinski konferenci Socialistične zveze delovnega ljudstva, množične politične organizacije jugoslovanske KP, je predsednik občinskega odbora SZDL Franc Sablič opozoril na potrebo po večji stvarnosti pri načrtovanju razvoja gospodarstva. Grajal je delo članov Komunistične zveze v strokovnih komisijah za izdelavo vsebinskega okvirja črtnutka družbenega plana, ki niso opravili svoje naloge...

F. Sablič položaj nemara dobro pozna, tako tudi izdelavo planov, kajti da ti niso preveč stvarni, pa naj gre že za občinske ali splošne državne, je več kot jasno. Večjo zmedo, kot je danes v jugoslovanskem gospodarstvu, si je komaj še mogoče misliti. Ves svobodni in komunistični svet je uspel svoje gospodarstvo spraviti vsaj za silo v red in ustaliti vrednost svojega denarja, tujkovski planarji se o tem menijo in menijo, dosegli pa niso — nič! Časopisna poročila kot tudi pisma iz Jugoslavije govore o nenavadno naglem in velikem porastu cen vsega blaga!

K sodobnim svetovnim problemom

Pretekli teden je glavna skupščina Združenih narodov v New Yorku začela drugi del zasedanja. Med tem ko je bil prvi del lani v septembru in v oktobru buren in polen presenečen, se je tokrat začelo vse tiho in mirno. Edino predsednik afriške republike Gane Nkrumah je prišel osebno pred glavno skupščino razložiti svoje predloge za rešitev kongoske krize.

Sovjetska zveza je še pred zasedanjem ponudila Združenim državam umaknitev iz mrzle vojne izhajajočih sporov in obdobjev, če store isto tudi one. Umaknila je obtožbo ZDA zaradi letal U-2 in BR-47, zastopnik ZDA Stevenson pa je med tem predložil, naj bi skupščina opravila samo najnujnejše posle, ostalo pa prepustila zasedanju prihodnjega jesen. Med nujna vprašanja je Stevenson vključil le Kongo in finančni položaj ZN in njihovega dela.

Ameriški predlog je naletel na precejšnji odpor med arabskimi državami, ki bi rade govorile o arabskih beguncih iz Palestine in o izraelski možnosti izdelave atomске bombe, ter med državami črne Afrike, ki bi rade obso-dile Južno-afriško unijo zaradi njene rasne politike.

Mir v Združenih narodih kaže, da se je mednarodna napetost vsaj začasno unesla. Sovjetska zveza in Amerika se razgovarjata neposredno o vseh najvažnejših mednarodnih vprašanjih. L. Thompson je pretekli četrtek v Novosibirsku izročil predsedniku sovjetske vlade Hruščevu poslano ameriškega predsednika Kennedyja. Trenutno sta še vedno najbolj pereči vprašanja — Kongo in Laos, zadnji morda celo nevarnejši od prvega.

Britska Skupnost narodov se posvetuje od pretekle srede v Londonu. Glavni razgovori se vrste okoli zavarovanja svetovnega mira in razorožitve, poleg vprašanj, ki se članic Skupnosti posebej tičejo.

Pričakovali so, da bo sedanje posvetovanje spravilo na dan vprašanje rasne politike Južno-afriške unije, pa se ga je posrečilo predsedniku angleške vlade Macmillanu potisniti v stran.

Položaj okoli Konga in v Kongu samem se je pretekli teden nekam umiril, to je le začasni mir, ki lahko naglo privede k novemu razburjenju, če bodo diplomatski razgovori med Moskvjo in Washingtonom zašli zopet na bolj kamenita tla.

V prednji in južni Aziji, v kolikor sta svobodni, vlada na površini mir, pod njo pa tli in vsak čas pride lahko do novih sporov. Iraški Kasem je pogljal komuniste z vodilnih mest in se na zunanji spravi z egiptovskim Naserjem. Do kratke pomiritve je prišlo tudi med jordanijskim kraljem Husseinom in Naserjem. Iranski šah je namignil Ameriki, da bo skušal ustvariti boljše odnose s Sovjetsko zvezo, ker si ni prav gotov, da ne bi Amerika v slučaju potrebe Iran pustila na cedilu. Sovjetski in ameriški vpliv se bori za premoč v Afganistanu, kot sta se do druge svetovne vojne sovjetski (ruski) in angleški.

Sovjetom je uspelo priti celo v odločno na Zahod usmerjeni Pakistan. Naklonili so mu 30 milijonov dolarjev posojila ter mu dali na razpolago strokovnjake za geološka raziskavanja glede ležišč petroleja, ki so jih zahodni geologi doslej zastopj iskali.

Pakistan in Indija se pripravata dalje zaradi Kašmirja. V preteklem mesecu je prišlo v obeh državah do ostrih demonstracij, ki so jim sledile prav tako ostre izjave vodnikov obeh držav.

Pri tem se rdeči Kitajci niso

umaknili z indijskih tal, ampak stavišajo še zahteve po novem indijskem ozemlju in silijo v Nepal ter himalajske države, ki uživajo indijsko varuštvo. Nehru je skušal brez uspeha spor s Kitajci rešiti mirnim potom, vendar ne računa nihče, da bi prišlo v skorajšnji bodočnosti zaradi tega spora do kakih vojaških nastopov med Kitajsko in Indijo.

Burma je glasno protestirala zaradi nacionalnih kitajskih gverilecev, ki so se držali na njenem obmejnem področju proti rdeči Kitajski vse od jeseni 1949. Po zadnjem vojaškem nastopu proti njim so se ti umaknili na Tajsko in v Laos, odkoder jih bodo menda še ta teden prepeljali na ameriški pritiski na Formozo.

V Laosu so Sovjeti in Sev. Vietnamič levičarske skupine opremili z večnimi množinami modernega orožja. Iz komunističnih gverilskih čet so po poročilih zahodnih obveščevalnih služb nastali redni pehotni polki, opremljeni z modernim lahkim in težkim orožjem. Zahodni opazovalci se sprašujejo, če bodo redne čete gen. Nosavana sposobne njihov morebitni napad vzdržati. Južni Vietnam in Tajsko, ki sta odločno protikomunistično usmerjena, zagovarjata od vsega začetka, da je treba komuniste v Laosu streti z vojaško silo in državo zavarovati pred komunistično poplavo. V Londonu in Parizu so prepričani, da je to mogoče doseči le z večjo vojaško operacijo, ki pa utegne biti prav tako tvegana in težavna, kot je bila vojna v Koreji. V Washingtonu za vojaški nastop v Laosu niso posebno navdušeni. Rešitev položaja skušajo najti diplomatskim potom.

Na splošnem prevladuje mnenje, da bo prišlo do kompromisne rešitve ali potom delitve Laosa v severni komunistični in južni protikomunistični del ali potom sestave nevtralne vlade. Obe ti rešitvi bi dejansko pomenili za zahodne sile, posebno za Ameriko, ki je v Laos vtknila tekmo zadnjih šest let preko 300 milijonov dolarjev gospodarske in vojaške pomoči.

Indonezija je v precejšnjih gospodarskih težavah, od katerih hoče obrniti pozornost s tem, da vedno znova zahteva zahodni del Nove Gvineje, ki je pod holandsko upravo. Tam so imeli nedavno volitve, pri katerih pa se nobena stranka ni izrazila za združitev z Indonezijo, kateri je Nova Gvineja tuja tako po krvi prebivalstva kot po njegovi veri in kulturi.

Sovjeti so dali Indoneziji velike kredite za nakup orožja, zato pa pritiskajo, da bi jim Indonezija dovolila ustanovitev raketnega oporišča na njenem ozemlju. Sukarno za tako idejo ni navdušen, ker hoče biti nevtralen v merjenju sil med komunističnim in svobodnim svetom.

Komunisti silijo tudi na Japonsko, kjer so prišli do precejšnjega vpliva v delavskih unijah in med študirajočo mladino. V parlamentu ima sicer zahodno usmerjena vlada trdno večino, toda vprašanje je, kako dolgo bodo konservativne stranke še zmogale, če se politično nagibanje na levo ne bo ustavilo. Japonska vlada sama je pripravljena vzpostaviti redne odnose z rdečo Kitajsko, v kolikor ne bi to škodovalo njenim odnosom do Združenih držav in do ostalega svobodnega sveta. Ta še vedno ni na jasnem, ali naj dovoli sprejem kitajskih komunistov v Združene narode ali naj še vedno čaka, da bodo vsaj v glavnem izpolnjevali pogoje za sprejem, to se pravi, se odpovedali uporabi sile pri zasledovanju svojih političnih ciljev.

KANADSKA

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

Iz slovenskega Toronta

Dvosmerna pot — na kateri strani bo pristan?

Revija "Maclean's" je pred kratkim hotela napraviti pregled, kakšno je stanje verskega življenja v Kanadi in kako različne vere vplivajo na vsakdanje življenje ljudi.

Pregled je bil napravljen tudi med katoličani in je pokazal, da vera nima veliko vpliva na njihovo vsakdanje življenje. Velika večina katoličanov hodi sicer redno ob nedeljah v cerkev in redno prejema zakramente. Zelo velik procent jih je priznalo, da je njihova vera samo v tem, da gredo ob nedeljah v cerkev.

Mnogi, ki so bili vprašani, so priznali, da ne upoštevajo nauka Cerkev v njihovem osebnem življenju; zlasti, da se ne menijo za moralne prepise glede uživanja alkohola, glede spolnosti in kontrole rojstev. Veliko število se jih je tudi izjavilo, da njihovo versko prepričanje prav nič ne vpliva na njihove službene odnose do so- ljudi, na njihovo delovanje v politiki, in v Unijah in v družbenih razmerjih.

Ni sicer nujno, da ti porazni rezultati, ki jih je pokazal pregled, držijo za splošno katoliško mišljenje, vendar so več kot verjeten kazalec, ki kaže, kam plovemo!

Gotovo je res, da so mnogi katoličani naravnost obsedeni od ideje "ločitve Cerkev od države" in da zaradi tega mislijo, da morajo odstraniti vero iz vsakdanjega življenja. Nalezli so se mišljenja, da ima Cerkev oblast voditi jih samo v zadevah vere in morale in v ničemer drugem. Pri tem pa pozabljajo, da je njihovo zasebno življenje polno moralnih problemov, da se moralne principe tako delavec kot podjetnik, zdravnik in advokat, politik in socialni delavec, skratka vsakdo v zasebnem, poklicnem in javnem življenju. Premnogi so tako zastrupljeni s posvetnjaško miselnostjo, da v sru- sicer priznajo moralno vodstvo Cerkev, javno pred drugimi pa bi tega nikdar ne storili.

Pred našimi očmi se razvijajo razdvojene osebnosti: v nedeljo pri maši služijo Bogu, ostali čas tedna pa Mu obračajo hrbet. Če človek hiti eno uro ali dve dni na teden v eno smer-proti Bogu, šest dni in pol pa proč od Njega, ni težko uganiti, na kateri strani bo njegov pristan!

(Po The C. R. st. 2; 11. mare '61)

Nove knjige

Slovenska Pisarna v Torontu je prejela dve novi knjigi:

1. "Krivda rdeče fronte" 3. del, spisal Matija Škerbec, Cleveland, Ohio. Vsebinska knjiga je pod sledečimi naslovi: Stari trg pri Ložu v krvavi poplavi komunizma; Velike Lašče v znamenju srpa in kladiva, Sv. Gregor v krvavi zarji in razdejane Sodražice. Knjiga stane \$1.00, po pošti \$1.25.

2. Druga knjiga je težko pričakovani "Zgodovinski atlas Slovenije," ki ga je izdala Slovenska Kulturna Akcija v Argentini. Ta knjiga velikega formata prinaša 40 barvnih grbov slovenskih mest in 95 zgodovinskih zemljevidov slovenskega ozemlja. Cena vezani \$7.50, broširani \$6.50, poština 25c.

Slovenska pisarna ima na zalogi še nekaj izvodov "Zbornika 1961" ki ga vsako leto izda "Slovenska Slovenija" v Argentini.

Uprava

618 Manning Ave. Toronto 4.

"Slehernik" na novem odru

Nova dvorana v župniji "Brezmadežne" bo v kratkem pozorišče kulturne prireditve večje obsega. Na oder bodo postavili duhovno igr "Slehernika," ki je bila nekoč tako pogosto igrana širom Slovenije.

"Slehernik" je duhovna igra, kot nalašč primerna za čas, v katerem živimo. Je kakor živa pridiga za postni čas. Je pa tudi klic modernemu človeku, ki sredi zaposlenosti in uživanja tako nerad pomisli na svoj konec. Tudi Slehernik v igri, ki bomo videli, je tak človek. Obdan od številnih prijateljev, živi življenje uživanja. Nenadno pa pride smrt, ki je ni prav nič pričakoval. Tedaj ga vse zapusti ... Le vera in dobra dela ostanejo pri njem.

"Slehernika" režira g. Anton Ponikvar. Igrali bodo pod okriljem župnijskega društva N. I. J. s sodelovanjem mnogih igralcev iz SKP društva "Baraga." Prva predstava bo v soboto 18. marca ob 8h zvečer. Druga pa v nedeljo na dan sv. Jožefa popoldne ob 5h. Vstopnina \$1.00; v nedeljo popoldne bo vstop za otroke prost. Nova dvorana je na 229 Brown's Line.

V novi župniji bodo nadvse veseli obilne udeležbe; udeleženci pa bodo doživeli res nekaj lepega. Nasvidenje torej, se priporočajo igralci in odbor društva N. I. J. Por.

"Sneguljčica"

V soboto, 4. marca, zvečer in v nedeljo popoldne so igralci Slov. Gledališča postavili na oder "Sneguljčico," igro v osmih slikah. Nastopilo je čez 30 mladih igralcev. Obisk je bil zlasti v nedeljo lep; večino so seveda imeli otroci, ki so neizmerno uživali ob lepih prizorih, sočustvovali s Sneguljčico, se veselili s skratki in z vsemi, ki so Sneguljčico imeli radi.

Občni zbor Slovenske hranilnice in posojilnice Janeza E. Kreka v Torontu

Toronto, Ont. — Zadnji nedeljo v februarju t. l. so odborniki naše kreditne zadruge poročali o poslovanju v preteklem letu na običnem zboru, ki se je vršil v cerkveni dvorani Marije Pomagaj v Torontu.

Predsednik g. Viktor Trček je najprej pozdravil navzoče, posebnost še pred. g. župnika Prebila in se mu zahvalil za dovoljenje, da smo lahko zborovali v cerkveni dvorani. Zatem je podal splošni pregled poslovanja v prejšnjem letu ter s številnimi podatki pokazal na lep uspeh in napredek zadruge.

Vloge so narasle od \$295,168.00 na \$395,094.00; posojila pa od \$259,566.00 na \$348,100.00 (osebna in hipotekna). Pristopilo je tekom leta 84 novih članov. Gadržniški sklad je narasel na \$12,706.00 in hišnega dolga smo odplačali skupno \$5,615.11.

To je le par podatkov iz njegovega poročila. Omenil je tudi, da se je zadruga koncem januarja zelo približala lani postavljenemu cilju — pol milijona kapitala. Skupna vsota vseh članskih vlog je znašala koncem januarja 1961 \$410,582.99, celotno dobroimetje pa \$441,912.15.

Na koncu se je lepo zahvalil dvema članoma za poštreno delo v odboru. V lanskem poslovnem letu je moral odložiti svoje mesto v kreditnem odboru dr. Augustin Kruk, ker je nastopil novo službo profesorja na High School v Hamiltonu. V tem poslovnem letu pa bo zasedel mesto prvi predsednik

in dolgoletni tajnik zadruge dr. Rudolf Cuješ, ki bo nastopil v septembru službo profesorja sociologije na katoliškem vseučilišču Sv. Franciška Ksaverija v Antigonishu, Nova Scotia.

Sledila so poročila blagajnika, kreditnega in nadzornega odbora. Občni zbor je odobril predlog ravnateljstva, da se izplača 4% dividende na vloge. 20% povrnitev plačanih obresti od najetih posojil (samo od osebnih posojil) pa je bila izplačana po odločbi odbora že v decembru, oziroma odračunana takoj ob plačilu obresti.

Kakor je znano, se voli vsako leto le približno eno tretino odbornikov in so izvoljeni za tri leta. Letos so bili izvoljeni: v ravnateljski odbor g. I. Zakrajšek, v kreditni odbor gg. J. Mihevc in S. Levstik, v nadzorni odbor pa g. ing. J. Opara.

Ko smo pred sedmimi leti ustanavljali to našo denarno ustanovo, ni nihče računal, niti mislil na to, da bo v kratkih letih postala tako pomembna v gospodarskem življenju Slovencev v Torontu in okolici. Računali smo le na nekaj deset tisočakov, s katerimi bi pomagali reševati gospodarske in denarne probleme članov pri nakupu pohištva, hiš, pri plačilih dragih operacij, pri študiju in podobno.

Kmalu so ljudje spoznali, da je stvar res dobra in koristna. Prvotnim članom na ustanovnem običnem zboru se pridruži vsak mesec nekaj novih članov, tako da je število vpisov naraslo že na 776. Pomagali smo pri nakupu, oziroma pri izplačilih hipotek (mortgage) preko sto hiš, dali že na stotine manjših posojil za najraznovrstnejše potrebe.

Da boste videli, kako je krožil denar, navajamo le nekaj števil, ki izgovorno kažejo, da Hranilnica in posojilnica Janeza E. Kreka živahno deluje, čeprav ne zvonimo vsak teden na veliki zvon.

Prometa je bilo v vsej dobi poslovanja do poročila preko 4½ milijona, ali če hočete natančno \$4,699,578.29. Člani so vložili v hranilnico \$1,414,578.51. Sposodili smo si pri združni zvezi (in vseh rnil) \$185,000.00. Člani so dvignili lastnega denarja \$997,644.72. Posodili smo članom \$961,757.16. Vrnili so posojil \$636,465.46. Posojeno članom še \$325,291.70. Vloge članov koncem februarja \$416,933.79. Razdelili med člane in v gar. sklad čistega dobička \$68,935.13. Investiranega denarja v hiši in drugih denarnih zavodih \$95,400.00.

Ce želite kake informacije, oglasite se v pisarni Slovenske hranilnice in posojilnice Janeza E. Kreka, ki jo ima v lastni hiši na 646 Euclid Ave., Toronto 4, ali pa telefonirajte na LE 2-4746. Poslovodja.

KRIŽEM PO DEŽELI

Pokrajinski zakladnik Ontaria je objavil pretekli teden, da bo s 1. septembrom uveden 3-odstotni prodajni davek na celo vrsto predmetov. Predvidoma naj bi novi davek prinesel pokrajinski blagajni okoli 150 milijonov.

Hranitev žita na deželi je po podatkih, ki jih navaja farmarska organizacija, cenejša od hranitve v mestih. Na deželi je mogoče žito shraniti v skladiščih za 35 do 40 centov za bušel, medtem ko stane hranjenje v velikih skladiščih od \$1.00 do \$1.30.

Jet letala na letališču Malton povzročajo tak hrup, da so prenehale kure na okoliških farmah nesti jajca, je zatrjeval eden od zastopnikov tega predela namestnik prometa ministra pri razgovorih v Torontu.

Za danes popoldne je napovedan sprejem kanadskih ministrov, ki so v Združenih državah na posvetovanjih, pri predsedniku Kennedyju.

Kanadska avtomobilska industrija je izdelala letos doslej nekaj manj kot 80,000 avtomobilov, lani do istega časa pa preko 96,000.

Liberalna opozicija je ostro prišla ministra za delo Starra, ker je razkril vse podrobnosti o brezposelnem Glenu Exelby iz Hamiltona, ki je sicer govoril o svojem položaju pretekli terek na televiziji. Minister je dejal, da je samo dopolnil podatke, ki jih je izpustil Exelby tekom svojega nastopa na televiziji.

Finančni minister Fleming je zavrnil predlog, naj bi olajšali državnim uslužbencem delo v politiki. To jim je sedaj po zakonu prepovedano.

Oblasti razmišljajo o možnosti suše v zahodnih prerijskih pokrajinah v letošnjem poletju in jeseni. Za slučaj, da bi do nje res prišlo, skušajo farmarje posvariti, da ne bi imeli prevelike škode.

Meslo lovcev se seli

Mackenzie ogroža "Benetke Kanadskega Severa".

Hiše v Aucklandu bodo drugo za drugo preselili kakih 70 milj vstran od kraja, kjer so zdaj, potem pa jih bodo ponovno postavili. Mesto se seli zato, ker reka Mackenzie grozi, da ga bo odplavila v Severni ledeni ocean.

Približno pred petdesetimi leti je nastalo to mesto na kanadskem severu. Pravzaprav je bila najprej le podružnica neke trgovske družbe, ki je nakupovala kožuhe divjih živali. Sčasoma se je razvilo mesto, ki je imelo že leta 1925 najpotrebnejše trgovine, zdravstveno postajo in nekaj drugih objektov. Kmalu je postalo središče vsega področja okoli delte Mackenzija.

Mesto Auckland je grajeno na zmrznjenem blatu tik na bregu zahodnega rokava reke Mackenzie. V tej severni pokrajini traja zima osem mesecev, v kratkem poletju se zmrznjeno blato staja meter globoko, v večjih globinah pa je zemlja stalno zmrznjena. Ko se površina od-taja, so hiše na koleh, zabitih v zmrznjeno zemljo, podobne nekakšnim ladjicam sredi velikankega močvirja. Zato je mesto dobilo vzdevek "Benetke kanadskega severa."

na 646 Euclid Ave., Toronto 4, ali pa telefonirajte na LE 2-4746. Poslovodja.

Dober nos ali uho — poklic

Teško si je predstavljati človeka, ki bi navajal za svoj poklic, da "duha sneg."

Vendar tak poklic je in celo precej donosen. Tudi Fred Park iz Chicaga si z nosom služi kruh. Pred petnajstimi leti je bil akrobat na trapezu, pa je padel in si polomil noge. Zdaj na nosu v steklenici stoji v cirkuški areni.

Tudi Jack Trowe iz New Yorka ima nenavaden poklic. Iz "Timesa" izdeluje mojstrsko čipkane ptičke, plesalke in anatomsko popolnoma pravilna človeška okostja.

Posebnež se torej postavlja na nos, ta organ pa zagotavlja vsakdanji kos kruha tudi drugim ljudem. V Evropi je na primer okoli 30 strokovnjakov za duhanje parfema, na Švedskem ljudje "duhajo sneg."

Ta poklic je tam zelo cenjen. Razne industrijske panoge dobro plačajo za zanesljive podatke, kdaj in kje bo zapadel sneg. Ljudje, ki ga duhajo, lahko postrežejo z zanesljivo napovedjo te vrste. Ti maloštevilni "strokovnjaki" skoraj nimajo tekmecev, zato tudi zaslužijo temu primerno. Ljudje, ki so jih preizkusili, zatrjujejo, da so njihove "nosne" napovedi točnejše od vremenskih.

Ne le nos, tudi ušesa lahko zagotavljajo človeku primer-no službo. V Edamu, nizozemskem mestu, kjer izdelujejo znani sir, zlahka dobi službo "prisluskovalac" sira. Njegovo delo je v tem, da trka po rdečem siru in po odmevu ugotavlja kakovost. Zvok je odvisen od luknjic v siru, te pa so dokaz kakovosti.

Mnogo boli poetičen poklic ima Hugh Newman iz Bexleya v ZDA. Daleč naokoli je znan kot metuljar, saj vzredi na tisoče metuljev. Kdor pride na njegov vrt, se zdrzne, zakaj vse vejice dreva in grmičev so polne ličink. Vendar Newman ve, zakaj to dela, saj je na primer pred tedni prodal 60,000 cinnabarskih metuljev na Novo Zelandijo, kjer bodo z njimi uničevali poseben plevel.

Nizozemec Brik se ukvarja s ptiči. Začel je s pavom, ki so se mu kmalu pridružili še drugi ptiči, tako da jih je zdaj skupno 4000, zastopajo pa 400 raznih vrst z vseh koncev sveta. Izdelal je stotine ptičjih hišic s tekočo vodo, pa terene s slapovi in primerno razsvetljavo, da bi se zlasti tropski ptiči počutili v njegovem gojišću kot doma.

Marsikdo se preživlja s humorjem. Londončan McGill je delal pred prvo svetovno vojno pri nekem arhitektu. Prijatelju je poslal v bolnišnico razglednico, na katero je sam narisal drsalka, ki je padel v vodo in si obupno prizadeva, da bi zlezal na led. Na razglednici je bilo napisano: "U-

pam, da se boš tudi ti kmalu izmazal!" Založnik, ki je videl to razglednico, je naprosil McGilla, naj nariše še več takih reči. Zdad prodal podjetje McGill do 30 milijonov humorističnih razglednic na leto.

Rak — dvoživka

Narava nas s to ali ono svojo uganko sili k razmišljanju. Enc takih ugank so razvozlati biologi, ki so proučevali življenje velikega morskega raka na zahodnih obalah afriške celine, raka z znanstvenim imenom "Birgus latro." Med drugim so ugotovili, da lahko ta rak vdihava kisli- k iz zraka in torej dlje časa vzdrži na vlažnem kopnem blizu morja.

Nenavadni rak zleze proti večeru iz morja na obalo, kjer išče kokosove orehe. Tako leze tudi po več sto metrov daleč, dokler ne najde zaželenih hrane. Spleza na kokosovo palmo in z močnimi kleščami predre oreh, iz katerega posrka sladki sok. Na palmi ostane vso noč, šele po sončnem vzhodu se počasi vrača v morje.

Rak lahko živi dlje časa na kopnem po zaslugi posebnih dihal. Biologi pravijo, da so njegove škrge skoraj že povsem zakrmele, zato pa ima pod prsnim oklepom razširjen prostor z množico nežnih mren, ki so polne drobnih krvnih žilic. Fiziologi so dokazali, da ta rak vzdrži toliko časa na kopnem, se pravi na zraku, prav zaradi teh kožnih gub.

Oglašajte v "Amer. Domovini"

Ženske dobijo delo

Dekleta od 17 do 26

Likanje in pregibanje rjuh, prevlek, srajc. Kušnja ni potrebna. Oglasite se od 9. do 3. pop.

MENK BROS. LAUNDRY

643 E. 103 St. (54)

Delo dobi

Iščem žensko, ki bi pomagala v gospodinjstvu. Približna starost 60 let. Lahko stanuje v hiši. Michael Francis, 977 Addison Rd. UT 1-7143. —(55)

Moški dobijo delo

Moški 50 do 55 let star

ki bi pomagal ženskam pri čiščenju. Mora znati voziti in poznati mesto. Plača. Oglasite se pri

Advance Window Cleaning Co.

1453 E. 66 St.

(52)

Izdelovalec klobas

Splošni mesar, zmožen vseh mesarskih del, rezanje mesa na drobno in na debelo. Pismene ponudbe z navedbo znanja poslati na Ameriško Domovino, 6117 St. Clair Ave. pod značko "Sausage maker". Tajnost zadržana. (54)

MALI OGLASI

Stanovanje

Stanovanje se odda priletni dvojici. Kličite KE 1-2873 od 6. do 7. zvečer. (51)

Soba se odda

Soba se odda poštenemu fantu, s hrano ali brez hrane. Kličite KE 1-6129 od 3. do 10. ure zjutraj. (51)

Stanovanje se odda

Pet sob s kopalnico na 1285 E. 55 St., zgoraj. Za pojasnila kličite EN 1-9808. (54)

Sobe se odda

5 sob se odda zgoraj. Oglasite se na 1087 Addison Rd. —(53)

KADAR STE PREHLAJENI! .. pridite k nam! Imamo izborna domača zdravila proti KASLU in prehladu! NE ČAKAJTE, ampak pridite takoj, ko se prehlad pojavi!

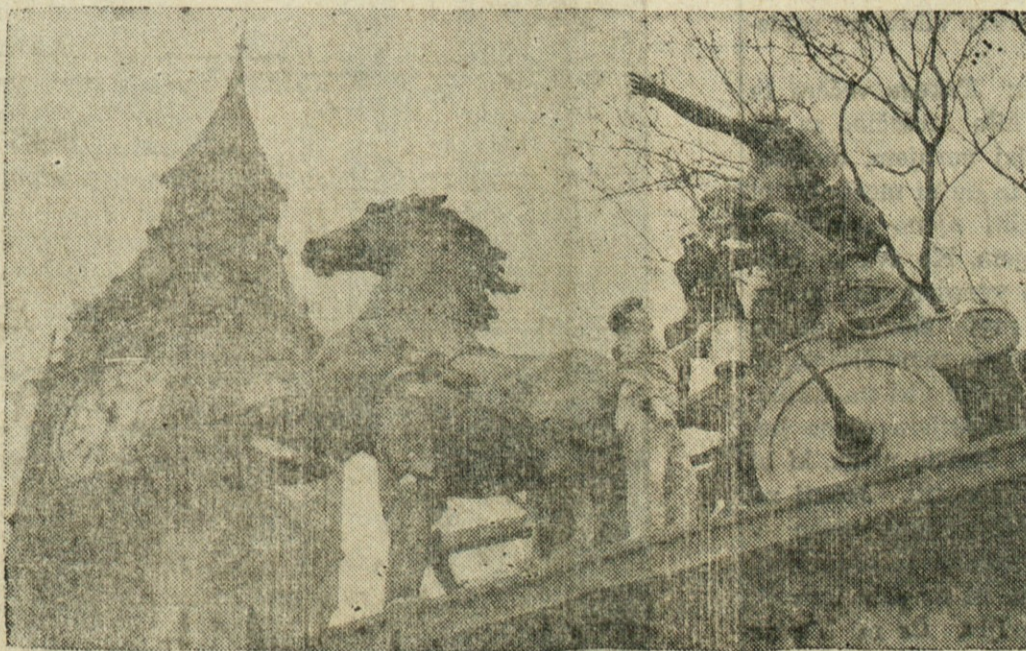
MANDEL DRUG

15702 Waterloo Rd. KE 1-0034
Cleveland 10, Ohio
Naročila sprejemamo in razpošiljamo tudi po pošti!

SAVE SAFELY
at 4%
CURRENT RATE
ST. CLAIR SAVINGS
813 East 185th Street
25000 Euclid Avenue
6235 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio

ZULICH INSURANCE AGENCY

18115 Neff Rd. IV 1-4221
Cleveland 19, Ohio

SPOMENIK POGUMNE KRALJICE — Nedaleč od slavnega Big Ben v Londonu stoji spomenik kraljice Boadicee, ki je l. 61 po Kr. poročila na Angleškem rimsko vojsko. Spomenik predstavlja kraljico in njeno hčerko na bojnem vozu. Za 1900-letnico bitke so se odločili spomenik lepo očistiti. Delavcem pomagajo pri tem ppslu poslanec Kenneth Lewis.

Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

I. del

Nič ne more napraviti. Prav nič, dokler ne zve vsaj njegovega naslova. Morda se čez čas odpre pot ali vsaj upanje nanjo. Samota jo boli. Kakor si je včasih želela, da bi bila sama, tako se je zdaj bala tišine, ki se je nagneta v tesen prostor. In vedela je, da ne bo slišala Blaževih stopinj, njegovih korakov, ki jih je poznala od tisočih.

Blaža ne bo nocoj. Tudi jutri ne. Tudi pojutrišnjem ne. Manjka ga. Stol je prazen, prostor tih, kako potopljen v morje. Kakor da izven tega prostora ni več življenja, ne hiš, ne polj, ne ljudi.

Kakor da se je življenje zavoljo enega ustavilo. Tega pri Zalarju ni čutila.

Skušala je brati Tagoreja. Tuja indijska imena. Ni ji šlo. Odložila je knjigo in segla po Cankarju.

Kakor ga je rada brala, nocoj se ji je ustavil. Potlej se je spomnila Viktorjevih zvezkov. Ni si jih upala brati, kakor da se je bala stopiti v svetilke človeka, ki ga ni bilo. Nocoj se ni mogla zmagati. Poiskala jih je med perilom in položila predse.

Bog ve, ali bi zameril, ko bi vedel, da jih kanj brati? Za težko uro.

Dnevnik. Leto 1937. Listala je.

1. januar: Novo leto. Navsezadnje čas ni sila, ampak o-

CHICAGO, ILL.

HELP WANTED — MALE

WANTED: 4 Men to work three evenings per week, and some Saturdays. 21 yrs. and over. Car necessary. Pay day every Friday. Steady part time work. Call KE 2-6171. (53)

12 BOYS (Full and Part Time Jobs now available. Call any time. HU 6-6701. (53)

BUSINESS OPPORTUNITY

TAVERN — Real Money Maker. Priced to sell - Well established. Owner leaving city. Call GU. 4-9860 — Ask for Jim. (51)

GAS STATION SOUTH SIDE LOCATION. REAL MONEY MAKER. Priced right for quick sale. Owner leaving city. No reasonable offer refused. Call AB 4-1480 ask for Tom Lowery. (53)

LUNCH ROOM WITH BUILDING. Parking lot in rear. Owner leaving city. Priced right for quick sale. Well established. A real opportunity for right party. 8118 S. Ashland. RA 3-9478. (53)

TOY, CANDY STORE and building for sale or rent. Near St. Maurice School. Priced right for quick sale. Well established. A real opportunity to the right parties. LA 3-0305. (53)

FOR SALE NEW MEXICO

Famous LONGHORN RANCH (TYPICAL VILLAGE OF THE OLD WEST)

Now offered for Sale by Principals. Located 45 miles East of Albuquerque, N. Mex., on Highway "66". Comprises museum of the Old West including 1860 Bar, Curios of Mexican and Indian craftsmanship, Cafe, modern Bar and Lounge, Filling Station, 15 Unit Motel, all surrounded with 5500 acres of deeded and leased grazing and irrigated and, fenced and crossfenced corrals. All in operation. Price \$750,000.

HESSELDEN INVESTMENT CO., Owners
Phone AL 6-3556 Box 3146 St. "D"
Albuquerque, New Mexico (52)

rodje človekovo. Res, da smo v čas postavljeni, nekateri kot stebri, nekateri kot navadno kamenje, toda gradi se z enim in drugim. Mislim, da me čas ne more prevpiti, če sam nočem. Kot stroj me lahko povoz, ne more mi pa vzeti tega, kar ni materija.

Za uvod v novo leto sem na Silvestrovo prebral Martina Kačurja. Gotovo že dvajsetič. Silva lista. Zdi se ji, da Zalar sedi na stolu in bere iz zvezka.

20. maja: Idealizem je najslabše naložen kapital. Do tega sem prišel včeraj, ko sem govoril s Sitarjem. Če je to učitelj, potem sem jaz svoje življenje zaigral. Dejal mi je, da je podlaga vsemu anatomsko preciznost. Ne daj, če ne prejmеш, in preden daješ, premisli, če ti za bodočnost kaže, da boš več prejel, kot si dal. Hudiča, to se pravi prodajati samega sebe!

5. oktobra: Mati ne bodo več vstali. Tako pritisnjen ob tla nisem bil še nikoli. Silva ni mogla več brati. Zaprta je zvezek in ugasila luč. Joj, kako je Zalar živ! V vsaki besedi je, v vsaki črki. Kakor da jo je šram pred Blažem, se otepa misli. Toda spanca ni.

Čakala je na prvo sporočilo. Vsak dan, kakor da je od njega odvisno njeno življenje.

Ni ga hotelo biti. Najbolj čudno se ji je zdelo, da ni glasu od Viktorja.

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

BERWYN — BY OWNER

2 flat. 2-6 1/2's. All newly decorated. Priced right for quick sale. Owner leaving city. Call GU. 4-6541. (51)

PALOS HEIGHTS — Owner leaving city. 5 rm. house. 2 bdms. Fam. size cab. Kit. comb. Fam. utility rm. Att. 1 1/2 car gar. Patio. W-W crptg. S & S 1/2 acre wooded lot. Low taxes. Priced right for quick sale. FU. 8-3593. (53)

2 FLAT BUILDING. 6's. Clean. New heating plant. Large rentals. Priced right for quick sale. Owner leaving city. Call MA. 6-5334. (52)

CICERO — 1414 S. 56th Court — 3 Bedroom brick home, tiled kitchen and bath. Gas heat, garage. Priced right. Selling on account of illness. Immed. occupancy. By owner. TO 3-6975. (53)

LYONS — Owner leaving city. 4 room ranch. Gas heat. Air conditioner. Tile kit. and bath. 2 car garage. Comb. S & S. Lot 50x150 ft. Priced right for quick sale. HI. 7-8430. (52)

LYONS — Owner leaving city. — 4 bedroom brick home. Natural fireplace, washer, dryer, stove, double lot, 2 car garage. Priced right for quick sale. Call OL 2-1498 or TO 3-1065 for appointment. (52)

Zakaj ne piše?

Prvo pismo je bilo Zalarjevo. Iz Gonarsa. Navadne stvari o zdravju, potlej nekaj skritih stavkov, ki jih je Silva razumela. "Kačurjev je tu nekaj, ki jih preje nisem poznal, še več pa je kraljev iz Betajnovne. Za imena ne vem, so pa vsi enaki. Primeren prostor bi bil tu za igro. Lepa scenarija za "Pohujšanje iz doline šentflorjanske". Kraj mi je res všeč."

Silva je brala trikrat, petkrat. Potlej je nenadoma bruhalna v vek. Kakor da se je v njej nekaj sprostilo.

Zaželela si je polja. Pri priči se je opravila in odšla proti Večni poti. Zrak ji je dobro del. Ljudi ni bilo veliko. Nekaj samotnih parov.

Silva je hodila počasi. Nikamor se ji ni mudilo. Čas je zanjo zgubil svoj pomen in svojo težo.

Viktorjevo pismo je imela s seboj. Znova ga je začela brati. Kakor da Zalar hodi ob njej in govori.

Zvečer mu je pisala. Dolgo pismo z vsemi podrobnostmi, ki bi ga utegnile zanimati.

Bila je zadovoljna.

Dnevi so tekli. Šola, ozka sobica, sprehod po Večni poti. Zvečer je brala Viktorjeve zapiske.

Če gledam življenje kot človeško gibanje, kot oživanje človeških zmoglosti, se mi zdi, da bi bilo boljše, ko bi ne bil rojen. Kar nimam več Marije, se nahajam v čudnem miru, ki je podoben letargiji jetičnega človeka.

Bog ve, če bom mogel življenje razumeti do konca? Menda ni samo to, kar vidim.

Silva bere Zalarjeve boje. Ro-ke se ji tresejo, ko obrača liste. "Hudič me vzemi, če bi kdaj prodal življenje drugega, da bi zboljšal svojega. Jelnikar ga je. Razpetovega. Judež prekleti!"

Silva se čudi ostrim besedam. Viktor je bil vedno tako miren.

Iz Zalarjevih besedi živi, bolj kakor iz kruha.

Blaž se je oglašil tja v jesen. Silva ga je komaj umela. Iz vsakega stavka diha skrit obup.

"Z Zalarjem sva skupaj. Reči ti moram, in nikar ne bodi huda, da pri njem res ni meje med idealizmom in idiotizmom. Od pičle hrane daje še drugim. In poleg tega se smehlja. Meni je dvakrat dal ves svoj kruh. Reci, če je pri pravi."

V Silvji nekaj vre, čuti, kako ji trepetajo oči, kako se ji solzijo.

"Grd je, grd. Ni se spremenil in se nikoli ne bo."

"Veliko mi piši, kako se imaš, alj kaj hodiš v kino in kaj je novega. Ali te Jerovšek še ustavlja?"

Besede brez vsebine. Plitve, da je Silvo groza. Kako vse drugačne so bile Viktorjeve. Odpisala mu je koj zvečer. Tako, kot je samo ona znala. Na koncu je pripisala pozdrav za Zalarja. Ni mogla drugače.

Ko je legla, je pustila luč in v postelji brala Viktorjev zapisnik.

5. maja: Takega večera že dolgo ni bilo. Mesečine za cel slap. Sedaj verujem, da Marija hira in da ni moči, ki bi mogla rešiti njeno telo pred razpadanjem. Ko sva se ločila, me je vprašala, če so za ljubezen meje. Zdi se mi, da tako vprašuje samo človek, ki samo še za las visi na telesu.

Zdaj premišljam njene besede. Sam sem in ni ga, ki bi me mogel zmotiti. Jokati ne morem, preveč sem miren v sebi. Človek, ki je prepričan, da v duhu ni mogoče umreti, je neumrljiv. Če mi Marija umrje v telesu, mi v duhu ne more. In to je glavno. Njeno telesno obliko imam na sliki.

Silva leži. Z zaprtimi očmi premišlja.

Potlej spet sede in bere.

Telo lahko zdrobijo, duše ne morejo. Z biči te morejo razteptati, toda ne en udarec ne more zadeti duše. To spoznaje je meni dovolj za življenje. Več ne potrebujem.

Zdaj Silva noče več brati. Luč ugasi in leže. Noče misliti ne na Blaža, ne na čas, ne na hudo, ne na lepo. Zdaj misli na Zalarja. Na njegove vodenomodre oči, ki trpijo in se smehljajo.

4.

Zica in stražni stolpi.

To je taborišče, kjer iz človeka postaneš številka, ki si jo moraš zapomniti.

Zalar si jo je zapomnil takoj, ko so mu jo povedali. Takoj je stopil v taboriščno življenje.

Internacija.

Nimaš svoje volje, nimaš besede, nihče te ne vpraša po po-

klicu. Molči in tiho bodi.

Viktor je Blaža srečal koj drugi dan. Ni verjel svojim očem, dokler ga ni nagovoril.

"Kako, da so tebe vzeli?"

Blaž ni čutil osti, ki je bila v Viktorjevih besedah.

"Vzeli so me kakor druge. Hudič jih vzemi!" Blaž je bil plašen. "Je hudo tukaj?"

"Kakor se človek vživi. Nekateri se na noben način nečajo. Za te je najhujše. Drugi se preveč. Za te je dobro na zunaj, pa vem, da trpijo v sebi, če niso kriminalci. Za ostale, ki to življenje vzamejo z idealizmom, pa nekak gre. In kar je glavno: čisti so pred seboj in drugimi."

Zalar govori počasi.

"Se vedno si ves v filozofiji. Čudim se ti; mislim, da z idealizmom todle ne prideš daleč."

"Daleč ne moreš, ker si ogr-

jen. Dalj pa kot s trmo. O tem se boš lahko prepričal."

Zalar ga je nalašč ošvrknil. Blaž je čutil.

Tako je Blaž začel svoje življenje kot tisoči drugih. Zalarja je bil vesel, vendar je na skrivaj čutil do njega neko jezo, ki

jo očito ni hotel pokazati. Mrzil ga je zavoljo Silve. Toda še za nekaj, kar pa samemu ni bilo jasno. Včasih mu je prišlo na misel, da zavoljo tega, ker ga Zalar v nečem prekaša. Toda tej misli se je smejal.

(Dalje prihodnjič)

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

MULLALLY FUNERAL HOME

ZRACEVALNI SISTEM AMBULANČNA POSLUGA
POGREBI OD \$200.00 NAPREJ
365 East 156th Street KEnmore 1-9413

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.
Pokličite podnevi ali ponoči
HEnderson 1-2088 KEnmore 1-6300
Moderno podjetje — Zmerne cene

Za
vaš
pomembni
dan!

Drage neveste!

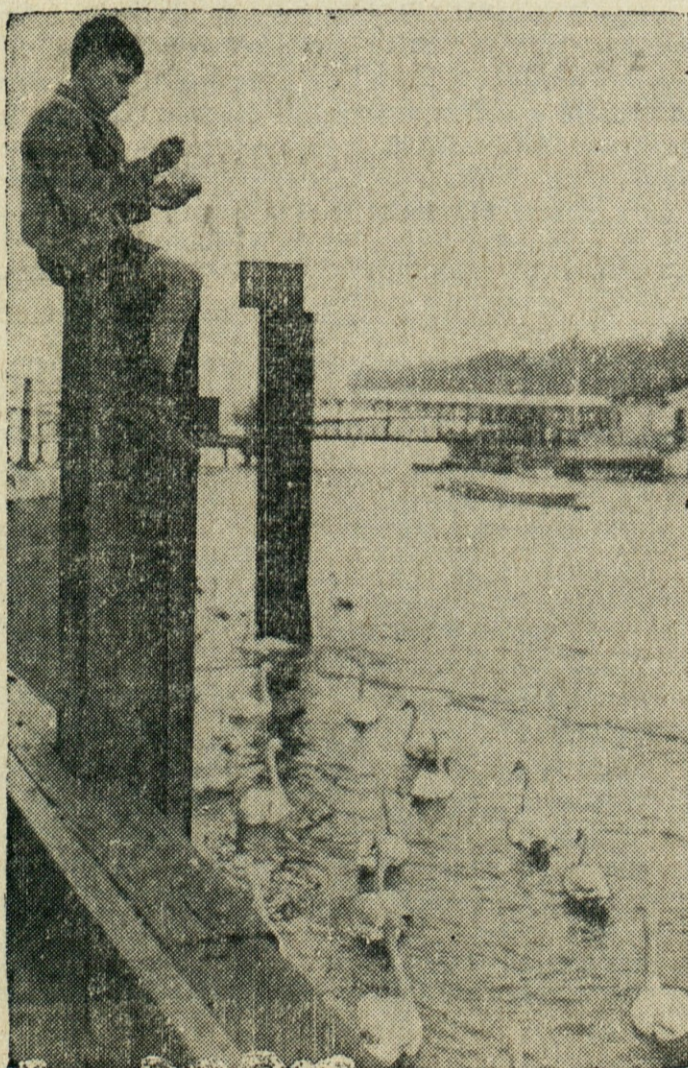
Ena pomembnih predpriprav za najlepši dogodek življenja, je izbira poročnih vabil.

Oglasite se pri nas in oglejte si najnovejše, pravkar dosele vzorce vabil, naznanil, papirnatih prtičkov, kozarčnih podstavkov, vžigalic, na katerih je natisnato Vaše in njegovo ime.

Ogled je popolnoma neobvezen!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
HE 1-0628

PRI KRMLJENJU — Deset let stari Billy Daly se je spravil na steber ob reki Temzi v Londonu in meče hrano labodom, ki plavajo pod njim.

SNEZENI MOŽ PRED BELO HISO — V zabavo predsednikovih hčerki Karolinci so postavili na trati pred Belo hišo v Washingtonu sneženega moža. V ozadju je viden obelisk Washingtonovega spomenika.